

Jumalainen Komedia kirjastossa

KERAVA | Teatteri Pesä esittää johdantonäytöksen Danten Jumalaiseen Komediaan. Kuuluisa Divina Commedia käsittää kolme osaa: Inferno (Helvetti), Purgatorio (Kiirastuli) ja Paradiso (Paratiisi). Ensi näytäntökaudella teatteri ottaa tulkittavakseen koko trilogian. Sunnuntaina nähtävä esitys on johdanto tälle tutkimusmatkalle.

Danten Jumalainen Komedia kuuluu niihin teoksiin, joiden maine tunnetaan paremmin kuin sisältö. Sillä on ollut kunnia-asema arvostetuimpien teosten joukossa lähes 700 vuotta. Melko tarkalleen 700 vuotta sitten Dante alkoi maanpaossa asuessaan kirjoittaa trilogiaansa, jota on sanottu runoelmista kaikkein suurimmaksi. Useiden arvioiden mukaan vain Shakespearean teokset voidaan asettaa tämän rinnalle. Selityksien ja tulkintojen määrässä sen tasolle yltää vain Raamattu.

Dante itse antoi alun perin

trilogialle lyhyen nimen ”Komedia” Myöhemmin se on muutettu muotoon ”Jumalainen Komedia” Suomennoksia hallinnut nimi ”Jumalainen näytelmä” herättää virheellisen mielikuvan juhlallisesta näytelmästä, vaikka kysymyksessä on kansankielinen kuvaus erehtyväisen ihmisen manalaretkestä. Osvampi nimi saattaisi olla: ”Inhimillinen manalakuvaus” Teos on saanut korkeakulttuurin aseman ja kanonisoitunut lähes tavoittamattomiin. Teatteri Pesän yrityksenä on tuoda teos lähemmäksi lukijoita ja innostaa sen tutkimiseen.

Danten runoelmaa voidaan hyvällä syyllä kutsua valtavaksi peiliksi, johon koko aikakausi heijastuu. Keskiajan ja kato-lisen maailmankäsityksen oppaana se onkin vertaansa vailla. Dante oli aikansa sivistyksen huipulla ja sai erinomaisen koulutuksen, varmaankin ai-

kansa parhaan. Sen sisältö oli hyvin monipuolinen: astronomiaa, filosofiaa, lakia, runoutta, jopa lääketiedettä. Hänen opettajanaan tiedetään olleen muun muassa Brunetto Latini, jota on tituleerattu Firenzen oppineimmaksi mieheksi.

Dante itse puhui Komediaan näkyä ja vertasi itseään kristikunnan kuuluisimpaan: apostoli Paavaliin. Samalla tavalla kuin Paavali temmattiin kolmanteen taivaaseen kuulemaan ”sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua”, kertoi Dante itselleen käyneen. Samoin kuin Paavaliin näkyä, Dante pitää omaansakin erityisenä armona. Elettiin aikoja, jolloin näyistä puhuminen oli luonnollinen asia ja niiden näkeminen yhtä yleistä kuin unet nykyisin.

Komedia on käsittämättömän monikerroksinen, verraton sekoitus keskiajan oppineisuutta ja mystiikkaa, taikauskoo, jopa

Klassikon ääressä. Teatteri Pesä esittää johdantonäytöksen Danten Jumalaiseen Komediaan. Päärooleissa Tytti Rekimies ja Tomi Valkeapää.

antiikin hämmästyttävän syvällistä tuntemusta. Ovidiuksen Metamorfoosit, Homeroksen eepokset ja erityisesti Vergiliuksen, Danten mielirunoilijan runoelmat on niin täydellisesti omaksuttu, että aina ei tiedä onko Komedian jokin säe harkittu viittaus esikuvuihinsa vai sisäistetty, tiedoton lainaus.

Teatteri Pesän johdanto Danten otsikolla ”Toivioletki Infernoon Danten opastuksella” nähdään sunnuntaina 25.11. Keravan kirjaston satusiivessä. Päärooleissa Tomi Valkeapää ja Tytti Rekimies, Ohjaus Eeli Klemetti. Tilaisuuden järjestävät yhteistyössä Keravan kirjasto ja Teatteri Pesä ja siihen on vapaa pääsy.